

مسمومیت در کودکان

مسمومیت یکی از علل مرگ و میر در کودکان زیر 5 سال است. بیشترین بروز در کودکان 2 ساله اتفاق می افتد. کودکانی که چهار دست و پا نمی روند با مزیت عدم تحرک از خطرات عوامل سمی نسبتاً آزاد هستند. اگرچه همین که حرکت کردن شروع میشود خطر مسمومیت در هر مکانی وجود دارد. به طور متوسط بیش از 500 نوع ماده سمی در خانه وجود دارد و در حدود 30 ماده سمی فقط در آشپزخانه وجود دارد. دلیل اصلی بروز مسمومیت نگهداری نامناسب است. برای حفاظت از کودکان مواد سمی نباید در قفسه های پایین نگه داشته شود. گیاهان سمی منبع دیگری برای مسمومیت در کودکان هستند. خطر دیگر بلع باتری های کوچک است که میتوانند باعث خطر آسپیره شدن و خفگی شوند. آلکالین های قوی یک باتری میتوانند منتشر شود و باعث سوختگی شدید و سوزاننده شود. استنشاق راه احتمالی دیگری در مسمومیت کودکان است، بطور مثال استنشاق بخار کلرین از تمیز کننده های خانگی یا مواد نگهدارنده در استخر نیز قادر به ایجاد مسمومیت در کودکان می باشند. تنها راه مطمئن برای پیشگیری از مسمومیت دور از دسترس قرار دادن مواد سمی است و بهتراست مواد

سمی در قفسه های قفل دار نگه داشته شوند. اما چون پاک کننده ها مکرراً استفاده میشوند به عنوان مثال آنهایی که زیر سینک آشپزخانه نگه داشته میشوند باید با قلاب های پلاستیکی ویژه ای که به قسمت داخلی در کابینت ها وصل می شود، محکم بسته شوند.

پیشگیری از مسمومیت در کودکان

پرستار باید نکات راهنمای زیر را در جهت

پیشگیری از مسمومیت کودکان به والدین آموزش

دهد :

- ✓ قرار دادن همه عوامل بالقوه سمی خارج از دسترس یا در یک کابینت قفل شده.
- ✓ بسته بندی مقاوم داروها و سایر سموم در برابر کودک.
- ✓ بدون معطلی دور انداختن ظرف های خالی از سم (هرگز برای نگهداری یک نوع غذا یا سم دیگر مجدداً استفاده نشود).
- ✓ هرگز برچسب ها را از ظروف مواد سمی جدا نکنید.

✓ داروها را تا پزشک تجویز نکرده، برای کودک مصرف نکنید. به داروها شیرینی یا شکلات اطلاق نشود.

✓ به کودک آموزش دهید که اگر داروهای غیرقانونی و خطرناک یا الکل به او پیشنهاد شود، در این زمینه مخالفت کند.

✓ به کودک در مورد خطرات مصرف داروهای شیمیایی مثل آسپرین و الکل آموزش دهید.

✓ داشتن شربت اپیکا در خانه (طریقه صحیح

استفاده از شربت اپیکا را از پزشک بیاموزید)

✓ گیاهان تزئینی را از سقف آویزان کرده یا در سطح بالا قرار دهید. ضمناً از قرار دادن گیاهان سمی در دسترس شیرخواران خودداری کنید.

✓ دانستن شماره و موقعیت نزدیک ترین مرکز کنترل مسمومیت.

کمک های اولیه در مسمومیت

❖ ضمن حفظ خونسردی، هرچه سریعتر درخواست کمک کنید (با اورژانس 115 تماس بگیرید).

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اراک

موضوع : پیشگیری از مسمومیت در کودکان

تهیه و تنظیم : مهری خلیلی - کارشناس پرستاری

تحت نظارت دکتر علی ارجمند شبستری -

متخصص کودکان

منبع : درسنامه پرستاری کودکان، حامد مرتضوی

و همکاران

زمستان 1400

➤ بخاطر داشته باشید مهمترین عامل در مسمومیت کودکان نگهداری نامناسب مواد

است.

- ❖ باقیمانده ماده سمی یا قوطی را که نزدیک بیمار است به بیمارستان ببرید یا به امدادگران اورژانس نشان دهید.
- ❖ اگر کودک یک ماده نفتی خورده و هوشیار است به او مایعات ندهید.
- ❖ اگر کودک یک ماده سوزاننده خورده و هوشیار است تا جایی که بیمار قادر است کم کم به او آب یا ترجیحا شیر بخورانید.
- ❖ اگر ماده خورده شده اسید باتری ، تمیز کننده ها، ضد عفونی کننده ها، مواد نفتی مانند نفت سفید و یا بنزین است او را وادار به استفراغ نکنید.
- ❖ در صورتی که ماده خورده شده مواد دارویی یا مواد غذایی فاسد می باشد، فرد مسموم را وادار به استفراغ کنید.
- ❖ اگر ماده سمی داخل پوست جذب شده است، تمام لباس های کودک را در بیاورید و در صورت امکان ناحیه آلوده را با آب و صابون بشویید.

پیشگیری از حوادث در کودکان، مریم قدیری
افشار